

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań 03.02.2023 r.

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

dziedzina: sztuka

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr AGATY READ

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki,

wszczętym przez Radę ds. Stopni

Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

Podstawowe dane o doktorancie

Pani Agata Read – [imię i nazwisko] dyplom magistra uzyskała w 2006 r. na Wydziale Architektury i Wzornictwa ASP w Gdańsku. Była w pracowni dyplomowej prof. Huberta Smużyńskiego a Jej promotorem była prof. Krystyna Brandowska. Bezpośrednio po studiach doktorantka wyjechała do Wielkiej Brytanii, gdzie kontynuowała edukację na licznych kursach np. Art in Second Half of 2th Century (Uniwersytet Sussex), Arts and Culture Managment (Uniwersytet Sussex), Akwaforta (Rye Centre od Arts) jednocześnie rozwijając się twórczo. Z entuzjazmem wróciła do techniki sitodruku, rysunku i malarstwa, z którymi zapoznała się podczas studiów. W swej pracy często łączyła różne techniki sitodruk z malarstwem i rysunkiem, często używała elementów kolażu. Bazą Jej prac zawsze jednak była fotografia, która teraz wysunęła się na pierwszy plan pracy i jest jednym z kluczowych elementów pracy doktorskiej.

Pani Agata Read uczestniczyła w wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych takich jak m.in.: III Międzynarodowe Biennale Fotografii BWA Kielce, la Galeria Pall Mall Londyn East West Award Finalists Exhibition, Galeria POSK Londyn Wystawa Jesienna Polskich Artystów Plastyków w Wielkiej Brytanii APA.

Jednocześnie kontynuowała edukację artystyczną podczas takich programów jak: Program Mentorski Sputnik Photos w Warszawie (2018/2019).

W 2019 r. została przyjęta do nowopowstałej Szkoły Doktorskiej Gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku i w pełni poświęciła się badaniom artystycznym. Podczas trwania edukacji w szkole doktorskiej kontynuowała

działalność artystyczną biorąc udział w wielu wystawach krajowych:

„N8” Wystawa absolwentów Programu Mentorskiego Sputnik Photos, Warszawa, kurator: Rafał Milach, „ShowOFF” wystawa pokonkursowa laureatów, Krakowski Miesiąc Fotografii, Kraków, kuratorka: Joanna Rzepka-Dziedzic, Gdańskie Biennale 2020, Gdańska Galeria Miejska, kuratorka: Grażyna Tomaszewska; Baltic Mini Textile 2022, wystawa laureatów, kuratorka: Anna Śliwa.

Jak i zagranicznych:

„Work about work” The Dirty Old Dog Gallery, Hastings, kuratorka: Megan Donfrancesco, „Artists Intervenes” LensScrath, kuratorka: Adriene Hughes, „Siostra Ziemia” BBBKultPont, Budapeszt, kuratorka: Katarzyna Lewandowska, „The Power of Hope” Londyn, kuratorka: Pauline Rafal.

Ukończyła również program: „Fotografia Feministyczna” organizowany przez Międzynarodowe Centrum Fotografii w Nowym Jorku.

Od ośmiu lat mieszka i pracuje w Hastings na południu Anglii. W swoim regionie jest znaną i cenioną artystką i fotografką. Współpracuje z władzami miasta (Hastings Council), podmiotami wspierającymi rozwój regionu (Locate East Sussex, Fun House Festival), jak i lokalną gazetą („Hastings Independent”).

W czerwcu 2022 roku została przyjęta na prestiżowy program mentorski Trace Mentorship, który przy współpracy z kuratorkami z Galerii Tate i Muzeum Wiktorii i Alberta zakończy się wystawą w Londynie w czerwcu 2023 roku.

W obszarze Jej zainteresowań badawczych i artystycznych leży związek fotografii, feminizmu i włókna, jak również proces interwencji w strukturę materialną fotografii

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego opisu działalności Pani Agaty Read, posiada Ona już spore osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności artystycznej w obszarze fotografii i tkaniny oraz prezentacji i promocji sztuki. Natomiast tematem Jej doktoratu są: „KADRY PO KĄDZIELI – proces pracy z włóknem jako feministyczna interwencja w strukturę fotografii”

Te właśnie Jej autorskie poszukiwania wizerunku przekazu artystycznego fotografii z ingerencją w jej strukturę fizyczną oraz ich różne aspekty, które stosuje autorka stają się polem badawczym Jej i naszego – wspólnego świata – ale prezentowanego na warunkach poznania doktorantki. Jej poszukująca fotografia pozwala głęboko zapuścić sondę w świat realny ale i ten wykreowany.

Występując w roli badaczki – rejestracji działania swojego procesu twórczego staje się Ona także jakby sama badana – jak odbiorca sztuki. Te osobliwe autorskie zależności pomiędzy powstałym czy powstającym dziełem – obrazem fotograficznym z Jej ciałem czy jego fragmentami łączą sztukę włókna – fotohaftów z myślą i dyskursem o feminizmie.

W pisemnej pracy - doktoratu dokumentuje autorka powstawanie swojego cyklu – różnych poszukiwań analizując związki pomiędzy innymi artystami tworzącymi w analogicznych obszarach sztuki. Doktorantka koncentruje się na możliwych odbiorcach sztuki feministycznej, którzy postrzegają Jej dzieła z całym tym przekazem formy i treści foto-obrazów – i tego całego obszaru odniesień – relacji

życia kobiety z pracą – z haftem. Przeprowadzając badania w relacji włókno – fotografia, dzieło Jej naprowadza widza na relacje pomiędzy sztuką – rzemiosłem a przemianą poprzez sztukę dającą w konsekwencji transmisji historycznej obraz kobiet, które marzyły o swoich lepszych losach.

Doktorantka przywołuje w pracy tezę Roziski Parker , że : „...Poznając historię haftu, poznajemy historię kobiet”. Tak więc autorka wnosi teraz swój wątek i dyskurs feministyczny analizując relacje kobiet ze sztuką haftu, swoistego komunikatora życia, faktów czy – w konsekwencji – także źródła siły kobiet. Trwającego wpierw w czasie rozwoju samoświadomości – roli kobiety – począwszy od średniowiecza, aż do naszych czasów współczesnych na tle przemian społecznych – często bardzo burzliwych – ale dających w efekcie stan obecnego – niesamowitego rozwoju ruchu feministycznego. Ciekawe jest dla mnie właśnie ujęcie przez doktorantkę wpływu tego – wydawałoby się banalnego aspektu tekstylnego na rolę i rozwój świadomości kobiet w czasie. Fizyczność fotografii – łączona z feministyczną interwencją – przekazem – ciałem kobiety – z ciepłym włóknom stworzyła dwubiegunowy potencjał, materialny nośnik głębszych wartości i analogii. Tego całego bogatego świata zmysłów – sugestywnie pobudzanego na nowo przez doktorantkę – odwołującą się do czasu i pamięci. Używając do tej swoistej transmisji wartości – takich technicznych – warsztatowych zabiegów w fotografii jak: kolaż, chemiczny proces, perforowany i gnieciony papier, włókno czy – właśnie haft.

Ten bardzo silny związek materialny tkaniny z kobietami, wciąż kojarzony jeszcze z poprzednią konstrukcją kulturową dziś jednak zmienia się na naszych oczach tworząc

nowe relacje społeczne i nurty świadomości.

Fotohaft – to bardzo hybrydowa technika, czy wręcz technologia w ujęciu efektów końcowych autorki rozszerza z pewnością pole badawcze – zarówno w obszarze wrażliwości, treści i właśnie świadomości. Bardzo odpowiada mi ta cała narracja tego doktorskiego zagadnienia w ujęciu historyczno-kulturowym. Uwrażliwieniu na przenikające się potencjały w relacji – sztuka – a rzemiosło w tym najlepszym tego słowa znaczeniu. Uzyskaniu w tym procesie – powstałych prac doktorskich silnego przekazu widocznego w tytułach prac – cykli autorki jak m.in.: „Nothing last nothing is finished, nothing is perfect”, „The Mask”, „The radical power of optimism”, „The Moirai”, „Clotho”, „Lechesis”, „Agloea”, „Togetherness” czy „Material Consciousness”.

Doktorantka posiada analizujące oko, które umie patrzeć, a te wszystkie Jej sprzężenia zwrotne pomiędzy fascynacją życiem – tytułowymi – powołanymi pracami - światami, z odwiecznym wizerunkiem utrwalonej chwili, które występują w powyższej twórczości zabierają nas wszystkich w podróż – właśnie tytułową paralelnie zwrotną – sferę duchową – feministyczną interwencję w strukturę fotografii.

Pani Agata Read w sposób wartościowy dokonuje przemiany pojęć w treści techniczno-materialne aspekty przekazu artystycznego przez co pogłębia materię Fotografii. Potrafi Ona potrafi eliminować to co zbędne i potrafi też utrzymać obraz fotografii w rygorach tak, aby wyczuwało się wizję autorki, ale też by znajdowała się przestrzeń kontemplacji dla widza. A czy widz wypełniając ją wchodzi w dyskurs tak

bardzo bliski feminizmowi – czy jest czytelny i wartościowy, to już związki te należą do tajemnicy i siły przekazu sztuki.

Dla mnie są one bardzo frapujące i wnoszą swój potencjał w nowe pole badawcze.

Konkluzja

Doktorski projekt i jego realizacja spełniają wymogi zaawansowanego procesu poznawczego.

Wielopoziomowe badania autorki są dla mnie wartościowym wkładem w proces poznawania mechanizmów międzyobszarowych – sztuki i teorii nauki.

Bardzo dobry warsztat plastyczny Pani Agaty Read przejawiający się też bardzo dobrą koncepcją tematu – poszukiwań fotografii z materia, z włóknem staje się dobrą koncepcją – światem badawczym, wraz ze specyficznymi treściami wraz z pisemną pracą tworzą bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu umysłu i siły wyborów autorki

Jej cały dorobek, który zaprezentowałem na początku recenzji jest już naprawdę spory i bardzo dobrze rokuje na przyszłość. Pasja poznania doktorantki powoduje, że dociera Ona do rejonów swojej i naszej – witalnej podświadomości i jest to dla mnie wartość, która tworzy znaczący aspekt badawczy doktoratu. Dlatego z całym przekonaniem stwierdzam, że Pani mgr Agata Read zasługuje na przyznanie stopnia doktora.

Z poważaniem

